

۱۴۹-۲۴۴

۹۶/۱/۱۸

اصول علم اقتصاد (۲)

(اقتصاد کلان)

مؤلف :

فهیمة حسنوی

مشمول بر:

- خلاصه درس
- مفاهیم و نکات کلیدی هر فصل
- تمرین هر فصل همراه با ارائه راه حل تشریحی هر سوال
- منطبق با عناوین درس اقتصاد رشته های اقتصاد - کلیه رشته ها با گرایش مدیریت و حسابداری

سرشناسه	: حسنوی، فهیمه، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: اصول علم اقتصاد (۲) اقتصاد کلان/ مولف فهیمه حسنوی
مشخصات نشر	: تهران : هوشمند تدبیر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۸ص: جلد، نمودار
شابک	: ۲۲۵۰۰۰ ریال 978-600-418-086-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: اقتصاد
رده بندی کنگره	: HB ۱۸۰ ۱۳۹۶ ۵۵ ح ۲ف/
رده بندی دیویی	: ۳۱۹۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۷۴۹۰۰۰

عنوان کتاب	: اصول علم اقتصاد ۲ - اقتصاد کلان (همراه با حل تشریحی تمرین)
تالیف	: فهیمه حسنوی
ناشر	: هوشمند تدبیر
مدیر مسئول	: محمد قجر
مدیر اجرایی	: منوچهر آتشبند
صفحه آرای	: بهمن اسکندری
طراح جلد	: بهمن اسکندری
چاپ	: اول - بهار ۱۳۹۶

hb
انتشارات هوشمند تدبیر

شمارگان	: ۱۰۰۰
شابک	: 978-600-418-086-3
قیمت	: ۲۲۵،۰۰۰ ریال

آدرس	: انقلاب بین خیابان دانشگاه و ابوریحان پلاک ۱۱۷۶
تلفن	: ۰۲۱-۶۶۴۷۹۶۷۵، ۰۲۱-۳۸۶۱۲۶۷-۰۹۱۲-۰۱۲۸-۰۶۶۴۶۰

ایمیل: Hooshmand.tadbir@yahoo.com

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

پیشگفتار

مقدمه

فصل اول: جریان مدور تولید و درآمد ملی

۱۶	تعریف علم اقتصاد
۱۶	تعریف اقتصاد کلان
۱۷	تفاوت اقتصاد خرد و کلان
۱۸	اهداف سیاست کلان ملی
۲۱	تعدیل تراز پرداخته‌های خارجی
۲۱	بیکاری
۲۲	انواع بیکاری
۲۶	مازاد بودجه - کسری بودجه - برابری بودجه
۲۷	تعریف منبع نشئت درآمد
۲۸	تعریف منبع تزریق درآمد
۲۸	نقش دولت در چرخه دایره‌وار درآمد
۲۹	نقش تجارت خارجی در چرخه دایره‌وار درآمد
۳۰	جریان مدور درآمد و تولید در یک الگو دوبخشی (بدون بخش دولتی)
۳۰	جریان مدور درآمد و تولید در یک الگو دوبخشی (با بخش دولتی)
۳۱	جریان مدور درآمد و تولید در یک الگو سه‌بخشی
۳۲	جریان مدور درآمد و تولید در یک الگو چهاربخشی
۳۴	نکات کلیدی

فصل دوم: حسابداری ملی و شاخص قیمت‌ها

۳۶	تعریف حسابداری ملی
۳۶	محاسبه درآمد ملی
۳۷	کالاهای واسطه‌ای
۳۸	تمرین

۴۲	بخش اقتصادی
۴۲	تولید ناخالص داخلی GDP
۴۴	مالیات مستقیم و غیر مستقیم
۴۴	پرداخت‌های انتقالی
۴۶	تولید ناخالص ملی GNP
۴۶	تولید ناخالص ملی NNP
۴۶	درآمد قابل تصرف DY
۴۷	درآمد ملی NY
۴۸	اشتباه آماری
۴۸	تغییر در موجودی بازار M1
۴۸	سرمایه‌گذاری‌های عمومی و غیر عمومی
۴۹	نرخ رشد اقتصادی
۵۰	کارمزد احتسابی
۵۱	تمرین
۸۳	شاخص قیمت‌ها
۸۴	شاخص وزنی
۸۵	شاخص قیمتی لاسپیرز L_1
۸۵	شاخص قیمتی پاشه P_1
۸۷	درآمد ملی به قیمت جاری و به قیمت ثابت
۸۷	تمرین
۱۰۶	اندازه‌گیری سطح قیمت‌ها در ایران
۱۰۸	نکات کلیدی

« فصل سوم: مصرف پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

۱۱۰	تابع مصرف
۱۱۳	نظریه‌های مصرف
۱۱۳	نظریه درآمد مطلق کینز
۱۱۳	نظریه درآمد نسبی - دوز نبری
۱۱۳	نظریه درآمد دائمی - فریدمن
۱۱۴	نظریه درآمد در دوران زندگی (نظریه مصرف سیکل زندگی)

۱۱۶	تابع پس انداز
۱۱۷	میل نهایی به پس انداز
۱۱۸	میل متوسط به پس انداز
۱۳۳	تابع سرمایه گذاری
۱۳۳	تعاریف مختلف از سرمایه گذاری
۱۳۵	عوامل انتقال دهنده تابع سرمایه گذاری
۱۳۶	نرخ آبیج زمانی یا نرخ رجحان زمانی
۱۳۶	روش های انتخاب بهترین سرمایه گذاری
۱۳۷	روش NPV یا ارزش فعلی
۱۴۲	نکات کلیدی

« فصل چهارم: تعیین درآمد ملی تعادلی و ضریب تکاثری کینزی

۱۴۵	متغیر درونزا و متغیر برونزا
۱۴۵	تعیین درآمد ملی تعادلی در مدل ۱ یعنی با روش جبری و نموداری
۱۵۰	تعیین درآمد ملی تعادلی در مدل ۳۰ یعنی با روش جبری و نموداری
۱۵۳	تعیین درآمد ملی تعادلی در مدل ۴ یعنی با روش جبری و نموداری
۱۶۷	اثر تغییر در میزان سرمایه گذاری و ضریب فزاینده سرمایه گذاری
۱۶۹	ضریب فزاینده مخارج دولتی و مالیات ها در انگوی ۱ یعنی
۱۷۲	شکاف رکودی
۱۷۳	شکاف تورمی
۱۷۴	شکاف تورمی و رکودی از طریق نشئت و تزریق
۱۷۵	پایداری و ناپایداری تعادل درآمد ملی
۱۷۶	تناقض یا معمای خست
۱۷۷	تنبیث کنندة های خودکار
۱۷۹	تمرین
۲۰۷	نکات کلیدی

« فصل پنجم: تعادل همزمان بازار کالا و بازار پول (IS-LM)

۲۱۰	تابع IS
۲۱۱	طرز استخراج منحنی IS
۲۱۲	شیب تابع IS

۲۱۴	تقاضا برای پول
۲۱۵	تعریف تابع LM
۲۱۵	طرز استخراج منحنی LM
۲۱۸	تعادل همزمان در بازارهای پول و کالا
۲۱۹	تمرین
۲۵۵	نکات کلیدی

فصل ششم: نظریه‌های تورم و بیکاری - منحنی فیلپس

۲۵۸	تورم
۲۵۸	آثار تورم
۲۵۹	انواع تورم
۲۶۲	راه‌های مبارزه با تورم چیست؟
۲۶۲	آیا تورم همیشه مضر است؟
۲۶۳	نظریه کلاسیک‌ها، کینزی‌ها، فیلپس و رابرتس: هر دو تورم رکودی
۲۶۴	تضاد بین اشتغال کامل و ثبات قیمت‌ها
۲۷۰	نکات کلیدی

فصل هفتم: بازار پول و سیاست‌های پولی و مالی

۲۷۲	پول چیست
۲۷۲	وظایف پول
۲۷۳	حجم پول در گردش و سرعت گردش پول
۲۷۴	تقاضای پول
۲۷۵	سیاست پولی
۲۷۶	ابزارهای سیاست‌های پولی
۲۷۶	سیاست مالی
۲۷۷	ابزارهای سیاست مالی
۲۷۷	سیاست پولی بر مبنای عرضه پول با نرخ بهره
۲۷۸	کارایی سیاست‌های پولی و مالی در مدل IS-LM
۲۸۱	نکات کلیدی
۲۸۳	واژه‌نامه - انگلیسی - فارسی

پیشگفتار

الهی، ای کریمی که بخشنده عطایی و ای حکیمی که پوشنده خطایی و ای احدی که در ذات و صفات بی‌همتایی و ای خالقی که راهنمایی و ای قادری که خدایی را سزایی، به ذات لایزال خود و به صفات با کمال خود و به عزت جلال خود و به عظمت جمال خود، جان ما را صفای خود ده، دل ما را هوای خود ده، چشم ما را ضیای خود ده و ما را آن ده که آن به.

یارب تو مرا انابتی روزی کن شایسته خویش طاعتی روزی کن
آن پیش که فارغ شوم از کار جهان اندر دو جهان فراغتی روزی کن

موضوع اقتصاد کلان بررسی اقتصاد کلی یک کشور است. سطح عمومی قیمت‌ها، درآمد ملی، بیکاری، تورم و ... از موضوعاتی هستند که در اقتصاد کلان مورد تحلیل قرار می‌گیرند. مباحث این کتاب به طرز کامل، کلیه سر فصل‌های دروس اقتصاد کلان رشته‌های اقتصاد، مدیریت و حسابداری را در بر می‌گیرد.

هدف اصلی کتاب حاضر علاوه بر تأیید یادگیری مفاهیم اساسی اقتصاد، این است که سعی شده است تا نظریات و مفاهیم جدید ارائه شده در اقتصاد کلان در قالب مسائل و سؤالات مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد. نکاتی چند در مورد این کتاب قابل ذکر است:

- ۱- این کتاب در هفت فصل تدوین شده است و در تمام فصل‌ها از یک روش تدریجی استفاده شده است؛ این روش گذشته از آنکه دانشجویان را با تدریج با مباحث اقتصاد کلان آشنا می‌کند، او را قادر می‌سازد تا اثر هر یک از مباحث جدید را بر نتایج بدست آمده ارزیابی نماید.
- ۲- چون پاسخ سؤالات و مسائل نیز در آخر هر فصل به صورت تشریحی آمده است، بنابراین خواننده می‌تواند بر معلومات و اطلاعات و دقت و تیزبینی خود را در درس مربوطه آزمایش نماید.
- ۳- وجود پاسخ‌های تشریحی در این کتاب باعث می‌شود تا خواننده به دنبال تحقیق و بررسی بیشتری در رابطه با سؤال مزبور رفته و در نتیجه امکان مطالعه بیشتری را برای خود فراهم نماید.

۴- چون در طول کتاب از حروف اول پاره ای از کلمات انگلیسی استفاده شده است، در پایان کتاب کلمات به طور کامل همراه با معانی آن آورده شده است.

با تشکر
فهیمة حسنوی
مؤلف و مدرس دانشگاه

www.ketab.ir

مقدمه:

انسان با گذشت زمان، به این نکته پی برده است که هر چه دور اندیش تر باشد، نتیجه‌ای مطلوب‌تر از تلاش و کوشش امروز خود بدست خواهد آورد. بیشتر افراد تصور می‌کنند که دست یافتن به ثروت و موفقیت خود به خودی است. آنان باور کردند اگر بخت یاری کند روزی مشکلات آنها بر طرف می‌شود بسیاری از افراد در این باورند که باید در انتظار نشست و دید که دست روزگار چه سرنوشتی را برایشان رقم می‌زند. معنای این اعتقاد این است که باید نشست و دید که آیا معجزه‌ای رخ خواهد داد یا خیر؟ به هر تقدیر؛ وضعیت زندگی به خودی خود تغییر نمی‌کند باید دست به عمل زد نتایج اقدامات را پیوسته سنجید. و در وضعیت تحصیلی، افزایش حقوق و در نهایت دستیابی به ثروت و مکنت کاری صورت داد. باید با تمام وجود طالب پیشرفت بود. میزان موفقیت هر فرد به میزان پشت و پشنگاری است که از خود نشان می‌دهد این دو کلمه را در ذهن خود بسپارید: (۱) جدیت (۲) پایداری

آنچه را که با عشق و اشتیاق خواهیم در دستیابی به آن با فشاری کنیم بی تردید به دست خواهیم آورد.

روزی جوانی از استاد خود پرسید که چگونه می‌توان خردمند شد؟

استاد او را به کنار رودخانه‌ای برد و سرش را در آب فرو کرد، پس از چند لحظه جوان احساس خفگی کرد و به تکاپو افتاد؛ اما استاد همچنان او را در آب گذاشت. پس بر تقلای خود افزود تا خود را از آن وضع برهاند. آنگاه استاد پرسید وقتی سرش در زیر آب بود چه آرزوی بزرگی داشتی؟ جوان ترسان و لرزان پاسخ داد هوا هوا. برای اینکه نفس بکشم. پسیر خوب به این پاسخ سوال تو بود باید برای خردمندی هم همین قدر مشتاق باشی. کوتاه سخن آنکه برای کسب محنت و ثروت باید ۳ شرط اساسی را در نظر گرفت:

(۱) باور کنید که می‌توانید توانمند باشید

(۲) بپذیرید که تا کاری را شروع نکنید تغییری در زندگی پدید نخواهد آمد.

(۳) بگذارید شعله‌های آتش شور و اشتیاق جزء جزء وجودتان را در بر گیرد و زبانه‌های آن به انرژی عضلانی تبدیل شود.

همانطور که گفتیم پیش‌نیاز هر موفقیتی ایمان است. باید خود را سزاوار کسب موفقیت و ثروت بدانید.

در پایان باید بگویم که من آموختم که چگونه نگذارم مشکلات بر من چیره شود. اجازه نمی‌دادم که همه نگرانی‌ها یا هم به ذهنم حمله کند و هنگام خوابیدن مشکلات آزاردهنده را به کلی کنار می‌نهادم. من می‌دانستم که اگر چنین نکنم صبح روز بعد نمی‌توانم شاداب و سر حال در سر کارم حاضر شوم. ذهن خود را همچون تخته سیاهی در نظر می‌گرفتم که بر از نوشته‌ها و پیام‌های ریز و درشت بود.

با تمرین، روان به خود تلقین کردم که هر شب این تخته را پاک و تمیز کنم. اگر فکر ناصوابی به ذهنم راه می‌یافت پیش از آنکه مجال استقرار یابد آن را در ذهن پاک می‌کردم. بعضی از دوستان و اطرافیان از اینکه من ۱۲ تا ۱۴ ساعت در روز کار می‌کردم تعجب می‌کردند و همیشه از من سوال می‌کردند که راز خستگی ناپذیری من چه چیزی است و جواب من فقط عشق به کار و ایمان به شغلم بود.

با تشکر

فهمیه حسنوی

مولف و مدرس دانشگاه